

לוא כוונתו

בטת קינת ער

בס"ג

בתחילת פרשת דברים מזכיר הכתוב את ענין מחלוקת קרח בביטוי "והצרות" (רש"י שם). שכן עירובי-הצרות הופכים הרבה הצרות לרשות יחיד אחת. כי כולן מצטרפות לכזית אחד הנמצא בידי אחד מגרי הצרות וכך נעשים כולם כאיש אחד. הרי למדים אנו מכאן, שכאשר מתכנסים בני-אדם ומתחברים אל הצדיק, הריהם מתעלים למדרגתו הוא. כאילו היה בולם כאחד. אולם, כיון שנתפלג קרח ממנהיגי-הדור - "ואתפליג" - הרי היה בזה משום כפירה ביסוד של עירובי-הצרות, ונשאר איפוא "הצרות" בלבד, היינו הצרות פתוחות ללא עירוב...

לפיכך אמרו חכמינו: "בשעה שתיקן שלמה עירובין יצאה בת קול ואמרה, אם ח כ ס ה כ מ בני ישמח לבי גם אני" (שבת י"ד) - זוהי התכמה. שיוכל האדם להתחבר לאדם חשוב ולהיעשות כמוהו, וכיון שקרח לא הודה בזה נאמר עליו: "מה ראה לשטות זו" (רש"י) - היפוכה של חכמה... (שיחיד שרפי קדוש בשם חידושי הר"ם ז"ל)

1) חזקתו ע"כ ע"ג ח' ה"כ"ה

2) חזקתו ע"כ ע"ג ח' ה"כ"ה

והנה לא היה אפשר להם לקחת מחתנות וכדומה ולהקריב כמשכנן, שהרי הלוי שמרו שלא יקרב זר, משום הכי הן מוכרחים לעשות מחלוקת על משה ואהרן ולפרוץ גדר. כל זה היה הליכות ר"ן איש ובשבי"ט שמ"מ כיונו לשם שמים משום הכי נעשו בשריפה באש שיצאה מקרח הקדשים (להלן פסוק ל"ה)⁵, והיה בזה ענין כבוד גם כן כמו שיבואר. {וישראל נצטערו הרבה על מותם כמבואר להלן (י"ז)}. לא כן דתן ואבירם, המה היו רחוקים מתאווה עליונה זו, כי אם שהיו בטבע בעלי מחלוקת ושונאי משה עוד במצרים כדאיחא בנדרים (סד, ב)⁶, וכ"ש עתה כאשר נגזר עליהם⁷ למות כמדבר ולא ליכנס לארץ זבת חלב ודבש⁸, משום הכי נעשו בכלי-ברזל⁹ כרוח הכהמה. אמנם קרח באמת היה אדם גדול וראוי לתאות הר"ן איש, וכה היה נראה לפני בני אדם שזהו מבקש גם הוא. אבל באמת תוס' יקיים דבר משה, וזה מיקרי "החטאים" האלה בנפשותם" - שביקשו לאבד את נפשותם רק להשיג מעלת האהבה וחסידות, מה שאינו לפי הרצון ממנו יתברך שמו. ומשום הכי סמך ענין הלז לפרשת ציצית⁴, שהוזהרו חסידיו עליון בחוט של תכלה⁵ שבכל הסיודותם לא יסורו ממצות ה', כמו שביארנו באזהרה "ולא תתורו וגו'". והר"ן איש סירבו על זה והגיע להם מה שהגיע.

(להלן י"ג) "את מחתות החטאים האלה בנפשותם", אבל קרח שפקח היה מה ראה³ וכו'. ולכאורה אינו מבואר מה זה ישוב על ר"ן איש במה שכתוב "את מחתות החטאים וגו'". [יודעתי שיש מקום לפרש ע"פ דאיחא בסנהדרין (נבא) שפירוש "בנפשותם" - על עסקי נפשותם, שאכלו ושתו בבית קרח, וע"י זה נפתו. אבל מכל מקום נראה שבעלי המדרש כיוונו באופן אחר]. אלא משמעות זה הכתוב הוא כעין פירוש הכתוב בנוזר שנטמא (לעיל ו'יא) "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש", וביארנו שמה, שנצטער מ"ן, והוא כדי להשיג מעלת רוח הקודש ולהיות קדוש לה; וזה אינו לפי ערכו, והבחינה על זה שהרי נטמא, ואמר הכתוב דמי שציער את נפשו להשיג מעלה שאינו בר יכולת להשיגה מיקרי 'חוטא על נפשו'. והבני נמי המה בקשו להשיג מעלת אהבת ה' ע"י עבודה, אע"ג שידעו שלא ינקו ובודאי יקיים דבר משה, וזה מיקרי "החטאים" האלה בנפשותם" - שביקשו לאבד את נפשותם רק להשיג מעלת האהבה וחסידות, מה שאינו לפי הרצון ממנו יתברך שמו. ומשום הכי סמך ענין הלז לפרשת ציצית⁴, שהוזהרו חסידיו עליון בחוט של תכלה⁵ שבכל הסיודותם לא יסורו ממצות ה', כמו שביארנו באזהרה "ולא תתורו וגו'". והר"ן איש סירבו על זה והגיע להם מה שהגיע.

כ"ה (א) ויקח קרח וגו' ודתן ואבירם וגו' מלשון "ולוקח נפשות חכם" (משלי יא.ל). ולקח לב ונפש בני אדם, עד שהגיע עקמו המה ואנשים מבני ישראל חמשים מאתים לחלוק על משה ואהרן. והנה לפי לשון הכתוב "ודתן ואבירם וגו'" מוכח המה היו בלוקחי נפשות ולא בין נפשות, וא"כ ייקחו מיבעי. כל יש לדעת ולהתבונן מכל ענין הפרשה הליכות המחלוקת ומהעונש שהגיע להם, לא נשתנו בערכם ובכוונת מחלוקתם - דתן ואבירם, ור"ן איש. שהרי אנו רואים שלא היו בכלל לוקחי המחחות אלא דתן ור"ן איש, ולא דתן ואבירם, וגם היינו המקום יתברך שמו כבוד בר"ן איש ולא בקרח ודתן ואבירם כאשר יבואר. על כרחך יש להבין שר"ן איש היו באמת גדולי ישראל בכל פרט גם ביראת ה', והיתה מניעת הכהונה (שהיא גורמת דבקות ואהבת ה') כאשר בוערת בקרבם, לא לשם שררה וכבוד המדומה כי אם להתקדש ולהשיג מעלה זו ע"י עבודה. וגם המה ידעו אשר דבר ה' אמת בפי משה ואין להרהר אחריו ח"ו, רק הרהרו בלבם אחר רצון ה' ומסרו עצמם למסירת נפש ולמות על אהבת ה', כי "עזה כמות אהבה" (שיר השירים ח,ו). וכל זה מבואר במדרש (במדבר רבה יח,ח) שהביא רש"י (פסוק ז') 'מה ראה קרח לשטות זה', כי על הר"ן איש כבר כתיב

1)

(4) יק שנתה

קרה וכו' (טו, טז). ידוע מה שמציא
 רש"י דרשם חז"ל שחלק על הכהונה
 לאהרן, וזאתה תמוה, דמצינו בכל
 מה שחלקו עדת קרה על משה ואהרן,
 פעם רק משה ענה להם ולא מצינו
 פעם לאהרן גם כן יענה דבר. ולכאורה
 צריך להיות להיסוף, דכהנים קפדני
 כדאימא בשבט (קמט:) וצ"ב (קס:)
 כמצינו כהן (הושע ד'). וזאתה ברד"ק
 על פסוק זה מפרש בענין אחר, והוא
 כעדת קרה שמרביצין עם אהרן הכהן,
 לא קשה, אבל למעשה בש"ס אימא
 דקפדני הם.

לומר על פי מה שכתב החתם סופר
 (בפירוש משה מלך ד"ה דרש) שאומר ע"ד חז"ל
 דמשה רבינו ע"ה היה מעומד להיות כהן
 שלא הואיל וסירב בשליחות ניטלה כהונה
 ויתנה לאהרן כפירש"י בפסוק הלא איין
 אחין הלוי, נמצא שנשאר למשה ה
 דת של כהנים, מה שאין כן אהרן שלא
 כהן בעצם תולדתו, ומשום הכי היה
 איהב שלום ורודף שלום יותר ממשה,
 והכי נמי הכא לאהרן לא ענה אף
 פעם, ודווקא משה ענה.

(5) אה (בבב) 68

ואמר לה אמר ר' יצחק *מאי דכתיב *שמש
 ירח עמד וכו' שמש (א) ירח ובבולמאי בעיין
 והא ברקיע קביעי מלמד שעלו שמש וירח
 מרקיע לבבול ואמדו לפניו רבתי של עלם
 אבא אתה עושה דין לבן עפרים אנו מאירים
 ואם לא אנו אנו מאירין באותה שעה ירה
 בהן חיצים והעיתות אמר להם בכל יום ויום
 משתדלים לכם האתם מאירים בבבול לא
 מזהרם בבבול בש"ר דם מזהרם ובכל יום ויום
 שנה לאד חצין יהלכו וגו' *

אמרו חז"ל (נדרים לח.): "אמר ר' יוחנן: אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על גבור
 ועשיר וחכם ועניו, וכולן ממשה", שכן במשה רבינו, אדון הנביאים, היו כל המעלות
 הללו. אולם עדת קורח, שקינאו וחלקו על משה ובאו בטענת "כי כל העדה כולם
 קדושים ומדוע תתנשא" - סברו שאין למשה יתרון עליהם במעלות אלו, וגם הם
 ניחנו באותן מעלות, ועל כן מן הראוי שגם עליהם ישרה הקב"ה את שכינתו.
 והנה, מצינו במשנה (סוטה א, ט): "יוסף זכה לקבור את אביו ואין באחיו גדול
 ממנו, שנאמר (בראשית נ) 'ויעל יוסף לקבור את אביו ויעל עמו גם רכב גם פרשים'.
 מי לנו גדול מיוסף שלא נתעסק בו אלא משה - משה זכה בעצמות יוסף ואין
 בישראל גדול ממנו, שנאמר (שמות יג): 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו'. מי גדול
 ממשה שלא נתעסק בו אלא המקום - שנאמר (דברים לד): 'ויקבור אותו בגיא'".
 והרי לנו, שמשנה היה הגדול בכל ישראל משום מידה כנגד מידה - כיוון שזכה לעסוק
 בעצמות יוסף, שהיה הגדול שבאחיו.

אלא שלכאורה ניתן לפרוך לימוד זה, כי מי יאמר לנו שאכן יוסף היה הגדול
 שבאחיו? אלא, צריך לומר שאת זאת למדנו ממה שראה בחלום שהשמש והירח
 משתחוים לו, אף שמעלתם גדולה, ומגדולת עבד נודעת גם גדולת רבו, ומכיוון
 שהשמש והירח השתחוו ליוסף, למדנו מכאן את גדולתו, שהיה הגדול שבאחיו,
 ומכאן שמשנה שנתעסק בקבורתו זכה להיות בשל כך הגדול שבישראל.

וכאשר קמו קורח ועדתו, וטענו כי מעלת משה אינה גדולה ממעלת כל אדם אחר
 מישראל, אם כן צריך לומר שגם מעלת יוסף לא היתה גדולה משל אחיו, ואף
 שהשמש והירח השתחוו לו - כנראה שקורח לא ראה גם בהם מעלה וחשיבות
 גדולה.

לא פלא שהשמש והירח עמדו ומחו על כבודו של משה, שבעקיפין היה גם
 כבודם שלהם...

ועל כך השיב הקב"ה: על כבודי לא מחיתם! כי מאחר שאתם טוענים שמגדולת
 עבד נודעת גם גדולת רבו, הרי עליכם למחות נגד אלו המשתחוים לכם, ואת זאת
 לא עשיתם, ורק לכבודכם אתם חרדים!

כל דברים אלו מבוארים במקרא בפרשת
 פינחס (להלן כו, ט) "הוא דתן ואבירם
 קי"אי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן
 בצדת קרה, בהצותם על ה", מבואר
 שהדין איש"ו הצו על ה", והמה"ה הצו
 על משה ועל אהרן", ויבואר עוד שמה"ה
 היה כ"ל הענין. ועיין עוד בספר דברים
 (א,ה) בפסוק "ואשר עשה לכם במדבר
 בדי".

יודע, אשר יראי ה' ועמוסים
 בפינות¹⁶ אינם יכולים להצית מחלוקת,
 שדדש לזה לגבב דברי נרגן ולשון הרע
 וזומה, וגם כי באמת בלבכם האמינו
 במטה ותורתו, רק שהיה קשה להם לקבל
 ה הדין, וא"כ לא מצאו ידים לעשות
 מחלוקת. וכן דתן ואבירם שהיו ידועים
 לבעלי ריב ומדון ושונאי משה, לא היה
 צדקם להמשיך הקהל אחריהם, ומי פתי
 יד דעתו אחר אנשים שהולכים אחר
 בם. אבל קרה שהיה גדול הדור הוא היה
 מזהו להמשיך אחריו רבים וכן שלמים.
 ומה גם הוא לא אורחיה לדבר עם בני
 ו לפתות ברוב דברים, על כן לקח אליו
 דתן ואבירם ומסר להם דברים כפי
 ה הרחבה, והמה הלכו בשליחות קרה

ולקחו לבב ר"ן איש להמשך אחר קרה.
 נמצא כל הענין נקרא על שם קרה והוא
 העיקר, ודתן ואבירם האמצעים, אשר על
 ידם הרחיב הפירצה. משום הכי כתיב
 "ויקח קרה" והם¹⁷ אחריו, ואחריהם נמשכו
 ר"ן איש הפידי הדור¹⁸.

(6)
 צ"ו יציק
 ס (לג)
 שווא יציק

(2)

26

רַב לָכֵם בְּנֵי לֵוִי (טז, ז). וברש"י: ולא טפשים היו שכך התרה בהם וקבלו עליהם לקרב? אלא הם חטאו על נפשותם וכו'. ידוע ההערה של הגר"ם זצ"ל על ההיכר תמצא של אייראת שמים, במשלו הידוע באיש צמא מאוד שמצא כוס של מים, ורבים האנשים המגידיים לו כי המים זכים ובריאיים, ואע"פ כן אם איש אחד, ואפילו איש משוגע ממש, יגיד ויאמר: אל תשת את המים האלה, משום שבהמים שבכוס זה, נמצא סם של מות, הרי תיכף חדל יחדול מלשתות המים, אף שהוא נגד השכל הישר, שהרי סוכ"ס, רבים האנשים וגם פקחים, המבטיחים לו שאין כלום במים, ולמרות כל, הוא פחוד יפחוד אף על אזה חשש כל דהוא, כי הוא מסתפק פן ואולי האמת הוא כהלה המשוגע. ובענין יראת שמים, הנה הולך הוא האדם בעולמו כריא ובטוח, ולא מפחד, ולא דואג כלום, על אחריותו, ואיך לא חושש הוא על הספק, פן ואולי עונש יענש רע ונמר על עברו פי ה'?:

— משה רבינו מתרה אותם בפירוש בשם השם, על ענין המחנות והקטורת, כי "סם המות נתון בתוכו שבו נשרפו נדב ואכיהו", והם מתקרבים ולא מפחדים! זאת פליאה ודאי שאין לה כל ביאור! הנה הם ודאי החוטאים על נפשותם!

(7)
ל' י' ו' א' ט

(8)

ט"ז יורה דעה סימן שכא ס"ק ז

(ז) מברך אשר קדשנו כו'. - בפרישה הקשה למה לא מברכין גם כן אנתנית בכור בהמה טהורה לכהן כמו בפדיון פטר חמור ובפדיון בכור אדם ותייך דאין מברך אלא כשנשאר בידו ממה שהיה קודש ונותן מידי אחרינא תחתיו משא"כ בנתנית בכור דנותנו כולו לכהן ולא נשאר בידו כלום מהקדושה ואין זה מספיק לי דמכל מקום למה לא יברך על המצוה דמה לי בכך שלא נשאר בידו כיון דמכל מקום מקיים מצות השם ב"ה ונראה לי דאין שייך ברכה אלא במה שעושה האדם משלו על זה מברך שזכה לעשות משלו רצון המקום ב"ה משא"כ בבכור דמעולם לא היה לישראל זכות בו דמשנולד הוא בי גזא דרחמנא והוא כאילו לא נולד לו אותו הבכור אלא כאילו נולד בבית כהן מפרתו דרחמנא זכה לו בכך כמ"ש כל פטר רחם לי הוא ע"כ אין שייך לברך כי הוא אינו עושה כלום מממונו משא"כ בפדיון פטר חמור ובכור [אדם] שהוא נותן ממונו בזה ע"כ הוא מברך שפיר על מצוה זאת כן נראה לי וסיים בטור בזה וא"צ להמתין בברכה עד שיתן הפדיון לכהן:

שאלה קנה רמ"י לכו"ר בענין מה שכתבנו הרב

הרמ"י לכו"ר בענין מה שכתבנו הרב...
 וכן וישר נעסו בן תמיד, אש"ס שכתב ויל שלל יבא הכהן רגיל כדן. הני מילי כהנים מיוחדים יהיו. אבל כהני חוקה בעלמא כי הפדיון, אפי' לכו"ר אוליין כמי לכל מילי ופיקוין כדוריס על דיישו, מסוס דלא אפטר בלתינו מיהא נהקל לא, דכיינו לטוילת אפון כהן מספק, נראה שאין כהן יבא להפקיע ממון בחוקתו כדוריס, וכמעט שאנו לומר דמדינא לרובין להחזיר, ונפחות על כהן יבא נעלמו לפרוס מספק בול שאנו כהן. (ל"ד לכתב וכתב כהן חייב לו ח"ס (ועל"פ כה"ס ב"ה"ס ס"ב דמ"ס) דר"ס ועל, וכן נמי כמקדס לחותו אש"י למיך המצות מסוס, סינו כדקאמר טעמא אר"ס יודע שאין קדושתן חייסין כה ונמר ונתן לפט מסוס, טעמ"ס כיו דהאן סדרי דלא נמר בלול ללא ללא סוכס. אהרבה הוא הלפס ומועד סיחורינו לו הכסן כמסני, וכליל כתי סאיוו רונה לו סאיוו יכול לעמוד כסיור סאיוו ח"ס סוכרת וסיוו מיהא ללא מנה חייב סעול מילין) ומסוס סינו נראה דשפיר אית למעבר סיבירא סאיווה לפדות כנה מנה להחזיר לכתל. גם גלי בללחת ירי כל ספק סלפסרי יס גלי על סלסן לקרות ככורו סכו כהנים סיביל למילא דילמא מרשמי לים סון מיוחס ודאי (דונמ"ס וכו' יריב מילי ססויה לריכס לחור על כל החזין) ועל"פ נבי בן סכנת מילי יס להחזיר עכשוו מספק, דמי"ס מכל ספקא דלורייתא יכל מי דלפטר לפקוין מספקוין ללא ירי ספק ככל מלוקי דלוקי למשני, (אפי' בן הכסן ליל סאיוו נפדה גם כמי"ס. אלא יבוא לבי כקדושתו והסדרי כדוריס ונעמה למ"ס ודאי) יעני ס"ס:

(9)
ה"ה
ל' א'

(10)
ה"ה

שפח. מצות שמירת המקדש.

שנצטוו הפקנים וכלוים לשמר המקדש וללכת סביבו תמיד קל-לילה ולילה קל-הלילה. ושמיכה זו- היא כדי לבדו ולקומבו ולקארי, לא מקויות שום פחד מאויב חלילה שנאמר, ושמרו את-משמרת אהל מועד. ולשון ספרי: ואתה וקניף אהך לפני אהל העדות - הפקנים ספקנים. וכלוים אף ספחוק. קלומר: לשמר אותו וללכת סביבו. ובמקלמא (= סנה"ל. ספרי וסאי) אפרו: ושמרו את-משמרת אהל מועד - אין לי אלא בצשה וכולי: הנה התקאר ששמירתו מצנת וצשה היא. ושמ נאמר עוד: גדלה למקדש - שיש קליו שומרין: אינו דומה פלקרין שיש קליה שוקרין לפלקרין שאין קליה שוקרין. ונרצו שפלקרין - שם סתיקל.

משרשי המצוה. מה-שקבר כמתי כמה פקמים כי כבוד הנתי - סבה לתת מוראו אל-לב בני אדם. ובבואנו שם לבקש תחנה וסליחה סאת ארון הכל - יתקכו התקבות אל-תשובה כמרתה. וקענין שאמרנו בארקה כסדר. ואתה מצוה: ומקבודו של בית - הוא למנות קליו שוקרין. כדרך הקללים הגדולים אשר קארץ עוצשו כן. וכמו שבא במקלמא: אינו דומה וכולי. כמו שקתוב כסמיון.

(א) אתה וקניף רבית אביך אתה תשארו את עון המקדש. שלא יקרב טמאי ודא ור"י לפניו ממחיצתו, שזה מטל על כלכם (י) ואם יקרב מחסרון השתדלותכם (י) תשארו את עונו (י). ואתה וקניף אתה תשארו את עון פהנתכם.

(11)
11/10

(3)

מצוה שפה, מצות שמירת המקדש

(א)נא שנצטוו הכהנים והלויים לשמור המקדש וכו'. דיני מזהו זו מצוה ש"מ פ"ח מ"ח הבמורה. והנה נלמד ממסכת תמיד כ"ו ע"א מקראי דכהנים שומרים בשלשה מקומות והלויים בעשרים ואחד מקומות. ומצוה ש"מ ה"כ"ו ובהר"ב המסנה

12
מ"ח
מ"ח

דשמירה זו מצוה רק בלילה, והמפרש במסכת תמיד כ"ה ע"ב כתב דמנוה זו נוהגת ביום ובלילה, והמשה למלך מצאו כ"ה וכתב לדברי המפרש שמוה"ס. וגם ראיתי בספר באר שבע פסוקים מסכת תמיד כ"ה ע"א על המפרש. וכתב לדבר זה לא היה ולא נכלא, דמנוה זו אינה אלא בלילה.

וה"א, ופוק מ"ז דפלטין של מלכים יש שומרים ביום ב"כ, ואי משום דמשה כ"ה ע"א דדפק וכו', אין ראיה, וגם ממשה מדות פ"א מ"ב דאיש הר הבית היה מחזר וכו', אורחא דמילתא נקיט, דכיום אין דרך לישן רק בלילה, וכעת איני יודע טעם לדברי הראשונים דקוצרים דהיא רק בלילה, ואפשר מלאו באזהרה ברייתא, ונ"ע.

13
י"ב
י"ב

לפני כמאה וחמישים שנה עורר הגה"ק הל"ל משה מעשי' גל"ב שטיין (תלמיד קוצק, החיה"ר מגור והצ"צ מחב"ד) על כך שאף היום שבית המקדש חרב ואין כבוד בשמירתו, עכ"ז קיימת המצוה לשמור שלא יכנסו זרים וטמאים. לכן רצה לבנות שטיבלך סביב להר הבית, שם ישבו כהנים ולוויים ויזהירו את העם מלהכנס. (וחיבו ספר שלם בשם משכנות לאכיר יעקב בענין זה עם ח"י ע"מ תמיד), הוא שלח מכתבים לגדולי הדור, אולם רובם לא הסכימו עמו. כיון שעיקר מצות השמירה היא כאשר ביהמ"ק בבנינו, ולא כשהוא חרב ואין על מה לשמור.

האבני נזר השיבו (יו"ד סי' תמ"ט) שלפי דעת הראשונים ששמירת המקדש נחשבת עבודה, א"כ על הכהנים לעשותה בבגדי כהונה ובטהרה, ואם שימרו בטומאה יהיו חייבים מיתה, כמו כהן ששימש בטומאה, אף שלא נכנס לעזרה, אלא מהפך בצינורא על המזבח מבחוץ. וגם לויים לא יכולים לשמור, מכיון שיש חלוקה בשבט לוי חלק משוררים וחלק שוערים, ומשורר ששיער במיתה. ובאמב"ה דספרי (קפו) כ' שעיקר מצות השמירה נאמרה בכהנים, והלויים רק טפלים להם, ככתוב "וילוו עליך וישרתוך", וכן דרשו חז"ל הם טפלים לך. והכהנים היו שומרים מבפנים והלויים מבחוץ, וכשא"א לקיים שמירת הכהנים בפנים העזרה, שהרי כולנו טמאי מתים, גם שמירת הלויים מבחוץ לא שייך בזה"ז. (וראה בס' עיר הקודש והמקדש ח"ד פ"ד ב"ה).

4